

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä maaliskuuta 2025

103/2025

Valtioneuvoston asetus laivaväen asuinympäristöstä aluksella

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain (395/2012) 11 §:n 5 momentin ja 13 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan suomalaiseen alukseen.

Tätä asetusta ei kuitenkaan sovelleta:

- 1) puolustus- ja merivartiotehtäviin käytettävään valtion alukseen;
- 2) kantosiipi-, ilmatyyny- ja perinnealukseen;
- 3) huvialukseen;
- 4) kalastusalukseen.

2 §

Asuintilojen korkeus ja sijainti

Asuintiloissa on oltava riittävä huonekorkeus. Tiloissa, joissa edellytetään täydellistä liikkumisvapautta, korkeuden on oltava vähintään 2,03 metriä. Tätä vähimmäiskorkeutta ei kuitenkaan sovelleta ulkomailta käytettynä hankittuun alukseen, jos tilojen muuttaminen on käytännössä mahdotonta tai kohtuutonta.

Asuintilaa ei saa käyttää läpikulkutienä työpisteisiin eikä asuintila saa olla suorassa yhteydessä työtiloihin. Matkustajatiloista ei saa olla vapaata kulkua laivaväen asuintiloihin.

Makuuhytit on sijoitettava kokonaan lastiviivan yläpuolelle aluksen keski- tai peräosaan siten, että niihin tulee luonnonvalo. Jos tämä ei ole mahdollista aluksen koon, tyypin tai käyttötarkoituksen vuoksi, makuuhytit voidaan sijoittaa aluksen etuosaan, ei kuitenkaan törmäyslaipion keulapuolelle. Makuuhyttejä ei saa sijoittaa sellaisen kannen alapuolelle, josta aiheutuu häiritsevä meluhaitta.

3 §

Makuu- ja päivähytit

Yhden hengen makuuhytin vähimmäispinta-ala on 4,5 neliometriä, jos aluksen bruttovetoisuus on alle 3 000, 5,5 neliometriä, jos aluksen bruttovetoisuus on vähintään 3 000 ja alle 10 000 ja 7,0 neliometriä, jos aluksen bruttovetoisuus on 10 000 tai enemmän.

Matkustaja- ja erikoisaluksella muun kuin päällystöön kuuluvan laivaväen makuuhytin vähimmäispinta-ala on 7,5 neliometriä kahden hengen hytissä, 11,5 neliometriä kolmen hengen hytissä ja 14,5 neliometriä neljän hengen hytissä. Sellaisella muulla kuin matkus-

taja- tai erikoisaluksella, jonka bruttovetoisuus on alle 1 000 ja jonka osalta työsuojeluviranomainen on myöntänyt poikkeuksen laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruoka-huollosta aluksella annetun lain (395/2012) 11 §:n 2 momentin mukaisesti, makuuhytin voi jakaa kaksi henkilöä, jos hytin lattiapinta-ala on vähintään 7 neliometriä.

Päällystöön kuuluvalla on oltava makuuhytin yhteydessä päivähytti, jos se on mahdollista. Aluksen päälliköllä, yliperämiehellä ja konepäälliköllä on kuitenkin aina oltava makuuhytin yhteydessä erillinen päivähytti, jos aluksen bruttovetoisuus on vähintään 3 000. Jos päällystöön kuuluvalla ei ole makuuhytin yhteydessä erillistä päivähyttiä, makuuhytin vähimmäispinta-alan on oltava matkustaja- ja erikoisaluksilla 8,5 neliometriä ja muilla aluksilla 7,5 neliometriä, jos aluksen bruttovetoisuus on alle 3 000, 8,5 neliometriä, jos aluksen bruttovetoisuus on vähintään 3 000 mutta alle 10 000, ja 10,0 neliometriä, jos aluksen bruttovetoisuus on 10 000 tai enemmän.

Miehillä ja naisilla on oltava erilliset makuuhytit.

Mitä tässä pykälässä säädetään makuuhyttien lattiapinta-alasta, ei kuitenkaan sovelleta alukseen, jonka bruttovetoisuus on alle 200, jos se on perusteltua aluksen koko ja siellä työskentelevän laivaväen määrä huomioon ottaen, eikä ulkomailta käytettynä hankittuun alukseen, jos tilojen muuttaminen on käytännössä mahdotonta tai kohtuutonta.

4 §

Makuuhyttien varustelu

Makuuhytissä on oltava henkilökohtainen vuode jokaista makuuhyttiin sijoitettua laivaväkeen kuuluvaa kohden. Vuoteen on oltava vähintään 1,98 metriä pitkä ja 0,80 metriä leveä. Lisäksi makuuhytissä on oltava jokaista makuuhyttiin sijoitettua laivaväkeen kuuluvaa kohden lukittava ja hyllyllä varustettu vaatekaappi, jonka tilavuus on vähintään 475 litraa, ja lipasto tai vastaava, jonka tilavuus on vähintään 56 litraa. Jos lipasto muodostaa osan vaatekaapista, niiden yhteenlasketun vähimmäistilavuuden on oltava 500 litraa.

Makuu- tai päivähytissä on oltava pöytä ja jokaista hyttiin sijoitettua henkilöä varten istuin. Makuuhytissä on lisäksi oltava peili, kaappi henkilökohtaisia esineitä varten, kirjahylly ja tarpeellinen määrä vaatekoukkuja. Vuode on varustettava verhoilla, jos makuuhytissä on useampia vuoteita.

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, on oltava ylimääräinen vaatekaappi sellaisissa hyteissä, joihin sijoitetaan säännöllisesti vaihtuvaa henkilöstöä. Tästä voidaan poiketa, jos se on teknisesti välttämätöntä ja muutoin voidaan järjestää samantasoinen varustelu.

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on alle 500, tai erikoisaluksella hytin varustelusta voidaan poiketa, jos se on teknisesti välttämätöntä ja muutoin voidaan järjestää samantasoinen varustelu.

5 §

Materiaalit, eristys ja viemärointi

Materiaalien, joita käytetään lattioissa, levyissä, liitoksissa, paneloinnissa ja sisälai-
pioissa, on oltava tarkoituksenmukaisia ja edistettävä terveellistä asuinympäristöä.

Asuintilojen on oltava riittävästi eristettyjä ja asianmukaisesti viemäroityjä.

Asuintiloihin ei saa johtaa läpivientejä hydraulii-, kaasui- tai höyryputkille taikka muille vastaaville putkille, ellei se ole teknisesti välttämätöntä.

6 §

Ilmanvaihto

Asuintiloissa on oltava koneellinen ilmanvaihto. Asuintilojen ilmanvaihdon on oltava riittävä ottaen huomioon tilan käyttötarkoitus. Makuu- ja ruokailutilojen ilmanvaihtojärjestelmän tulee olla säädettävissä siten, että tyydyttävä ilman laatu ja riittävä ilmanvaihto voidaan varmistaa kaikissa sää- ja ilmasto-olosuhteissa. Saniteettitiloista ja sairashytistä poistoilma on johdettava suoraan ulkoilmaan.

Koneellinen ilmanvaihto on pidettävä toimintakunnossa. Ilmanvaihtojärjestelmässä oleva lika ja muut epäpuhtaudet on puhdistettava säännöllisesti. Järjestelmän on toimittava niin, että laivaväen terveydelle ei aiheudu haittaa tai vaaraa.

7 §

Lämmitys ja ilmastointi

Lämmityksen on oltava riittävä aluksen liikennealue huomioon ottaen. Lämpötilan on oltava noin 20 celsiusastetta. Lämmön on jakauduttava tilaan tasaisesti siten, ettei siitä aiheudu haittaa.

Aluksen, jonka bruttovetoisuus on vähintään 200, asuintilojen on oltava ilmastoituja, paitsi jos alus liikennöi alueella, jonka ilmasto-olosuhteet eivät sitä edellytä.

8 §

Valaistus

Asuintiloissa on oltava riittävä yleisvalaistus, tarvittaessa paikallisvalaistus ja asuintilojen kulkuteillä varavalaistus. Vuoteen pääpuolessa on oltava lukuvalaistus. Lisäksi makuu- tai päivähytissä on oltava pöytävalaistus.

Valaistuksen on oltava väriltään yhtenäinen ja mahdollisimman lähellä luonnonvaloa. Valaistuksesta ei saa aiheutua häikäisyä, haitallista varjonmuodostusta tai muuta haittaa näkemiselle.

9 §

Melu

Asuintilojen A-äänitason melun mittaaminen on tehtävä uudelle alukselle tai ulkomailta käytettynä hankitulle alukselle, jos sitä ei ole aiemmin tehty. Melu on mitattava myös, jos aluksella on tehty olennaisia muutos- tai korjaustöitä. Mittaamisesta tehty selvitys on säilytettävä aluksella.

Asuintilojen A-äänitason melu ei saa ylittää liitteen mukaisia arvoja.

Asuintilojen A-äänitason melu on mitattava noudattaen alusten melutasoja koskevasta säännöstöstä tehtyyn Kansainvälisen merenkulkujärjestön meriturvallisuuskomitean päätöslauselmaan MSC.337(91) sisältyviä säännöksiä, ottaen kuitenkin huomioon aluksen koko.

10 §

Ilmaäänien eristys

Ilmaäänien eristyksen makuuhyttien ja muiden tilojen välillä tulee olla vähintään seuraavien eristysindeksilukujen mukaisia:

- 1) makuuhyttien välillä 30 desibeliä;
- 2) makuuhytin ja A-äänitasoltaan korkeintaan 85 desibeliä olevan meluisan tilan välillä 45 desibeliä;

3) makuuhytin ja käytävän välillä 30 desibeliä.

Ilmäänen 1 momentissa säädetyistä eristysindeksiluvuista sallitaan aluksessa 3 desibelin poikkeama.

Aluksen ilmäänen eristyksen mittausta on suoritettava, jos havaitaan tai on syytä epäillä, että eristys ei vastaa edellä tässä pykälässä säädettyjä eristysindeksilukuja.

11 §

Virkistystilat

Ottaen huomioon aluksen koko ja sillä oleva laivaväen määrä, aluksen avoimelle kannelle on varattava tila tai tiloja, joissa laivaväkeen kuuluvat voivat oleskella silloin, kun eivät ole työssä. Lisäksi aluksella on järjestettävä aluksella asuvia varten heidän tarpeitaan vastaavia virkistys- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia mukaan lukien sosiaaliset yhteydet.

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, on oltava tarkoituksenmukaisesti sijoitetut ja varustetut erilliset virkistystilat. Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 5 000, on oltava lisäksi asianmukaisesti varustettu kokoontumishuone sekä erikseen tilat harrastustoimintaa ja kuntoliikuntaa varten.

12 §

Ruokailutilat

Aluksen ruokailutilojen on sijaittava erillään makuuhyteistä ja niin lähellä keittiötä kuin käytännössä on mahdollista.

Ruokailutilojen on oltava riittävän tilavat ja asianmukaisesti kalustetut ja varustetut ottaen huomioon niitä samanaikaisesti käyttävien laivaväkeen kuuluvien henkilöiden lukumäärä. Muilla kuin matkustaja-aluksilla ruokailutilaa on oltava vähintään 1,5 neliometriä ruokailijaa kohden.

Ruokailutiloihin on tultava luonnonvalo.

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on alle 200, tai erikoisaluksella, jonka bruttovetoisuus on alle 3 000, ruokailutiloja koskevista säännöksistä voidaan poiketa, jos se on teknisesti välttämätöntä.

13 §

Saniteettitilat

Aluksella on oltava asianmukaisesti varustetut saniteettitilat. Tilat tai niiden käyttö on järjestettävä erikseen miehille ja naisille.

Matkustaja-aluksia lukuun ottamatta aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 200, jokaisessa makuuhytissä on oltava pesuallas, jollei pesuallasta ole hyttiin liittyvässä saniteettitilassa.

Jos aluksella ei ole asukaskohtaisia saniteettitiloja, aluksella on oltava vähintään yksi wc ja pesuallas sekä suihku tai kylpyamme enintään kuutta henkilöä kohden.

Aluksen, jonka bruttovetoisuus on vähintään 3 000, komentosillan ja konehuoneen tai konevalvontahuoneen välittömässä läheisyydessä on oltava saniteettitilat.

Lastialuksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, kannen välittömässä läheisyydessä on oltava saniteettitilat.

Pesutiloissa on oltava juokseva lämmin ja kylmä makea vesi.

103/2025

14 §

Saunatilat

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, on oltava saunatilat, jollei saunomismahdollisuutta ole järjestetty muulla tavoin.

Saunatiloissa on oltava löylyhuone, pesuhuone ja pukuhuone. Löylyhuoneen oven tulee avautua ulospäin pelkällä työnnöllä.

Mitä tässä pykälässä säädetään saunatiloista, ei sovelleta ulkomailta käytettynä hankittuun alukseen, jos saunatilojen rakentaminen alukselle on käytännössä mahdotonta tai kohtuutonta.

15 §

Sairashytti

Aluksella on oltava sairashytti, jos laivaväkeä on vähintään 15 henkilöä ja jos alus on tavallisissa oloissa keskeytyksettä merellä yli kolme vuorokautta. Sairashyttiä saa käyttää vain sen suunniteltuun tarkoitukseen.

Sairashyttiin on oltava helppo pääsy kaikissa sääoloissa. Vuodepaikat, valaistus, ilmanvaihto ja lämmitys on suunniteltava siten, että ne edistävät potilaan hoitoa ja hyvinvointia. Vuodepaikalla on oltava laite, jolla saa tarvittaessa yhteyden työvuorossa olevaan päällystön jäseneseen.

Sairashytin yhteydessä tai sen välittömässä läheisyydessä on oltava saniteetitilat.

16 §

Vaatehuolto

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 200, on oltava mahdollisuus laivaväen vaatteiden pesemistä ja kuivattamista sekä tarvittaessa silittämistä varten pesutilassa tai muutoin tähän tarkoitukseen soveltuvassa tilassa, jollei pesulapalvelut ole järjestetty muulla tavoin. Tilat on mitoitettava laivaväen määrän ja tavanomaisen matkan keston mukaan riittäviksi. Tilat on varustettava asianmukaisin laittein.

17 §

Kaapit ja muut säilytystilat sekä ilmoitustaulu

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, kansi- ja konehenkilökunnalla on oltava makuuhytin ulkopuolella lukittava henkilökohtainen kaappi työvaatteiden säilyttämistä varten.

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, on oltava erillinen tila laivaväen kastuneiden työvaatteiden kuivattamista varten.

Aluksella on oltava tarkoituksenmukainen tila siivousvälineitä varten.

Laivaväen tullaamatonta tavaraa varten on oltava vähintään yksi asianmukaisesti lukittava ja sinetöitävä kaappi tai tila aluksen liikennealue huomioon ottaen.

Työsuojelun yhteistoimintaa ja muita työsuhdetoimintaa koskevia asiakirjoja varten on järjestettävä asianmukainen säilytystila.

Aluksella on oltava tarkoituksenmukaiseen paikkaan sijoitettu ilmoitustaulu.

18 §

Siisteys ja järjestys

Asuintiloissa on noudatettava siisteyttä ja järjestystä. Asuintilat on puhdistettava riittävän usein. Tilat on puhdistettava perusteellisesti kolmesti vuodessa, kun koko laivaväki

vaihtuu ja kun tartuntavaara tai muu vastaava syy sitä vaatii. Makuu- ja päivähyttit on puhdistettava perusteellisesti, kun kaikki hyttiin sijoitetut henkilöt vaihtuvat.

19 §

Suojautuminen malariasääskiltä

Aluksella, joka säännöllisesti liikennöi satamissa, joissa on malariasääskiä, on oltava asianmukaiset varusteet niiltä suojautumiseen.

20 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2025.

Tällä asetuksella kumotaan laivaväen asuinympäristöstä aluksella annettu valtioneuvoston asetus (825/2012), jäljempänä *kumottu asetus*.

Alukseen, joka on ollut käytössä tai valmis 1 päivänä tammikuuta 2013 tai sitä ennen, jonka köli on laskettu 30 päivänä huhtikuuta 2013 tai sitä ennen tai joka on hankittu käytettynä ulkomailta 20 päivänä elokuuta 2023 tai sitä ennen, sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä lukuun ottamatta kumotun asetuksen 7 ja 12 §:ää. Tällaiseen alukseen sovelletaan kuitenkin tämän asetuksen säännöksiä kumotun asetuksen asemesta, jos ne ovat lievempiä kuin kumotun asetuksen säännökset.

Jos aluksella on tehty tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen asuintilojen A-äänitason mittaus, sitä ei tarvitse tehdä uudelleen tämän asetuksen voimaan tultua. Jos tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaan alukseen tehdään olennaisia korjaus- tai muutostöitä tämän asetuksen tultua voimaan, melun A-äänitason arvoihin ja niiden mittaamiseen sovelletaan kuitenkin tätä asetusta.

Helsingissä 20.3.2025

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen

Hallitussihteeri Noora Pajukoski

ASUINTILOJEN A-ÄÄNITASON MELUARVOT

	Aluksen bruttovetoisuus			
	alle 500	500 – 1 599	1 600 – 9 999	10 000 tai yli
	A-äänitason enimmäismeluarvo			
Makuu-*, päivä- ja sairashytit	70 dB	65 dB	60 dB	55 dB
Ruokailutilat sekä kokoontumishuoneet ja muut virkistykseen ja vapaa-ajanviettoon tarkoitetut sisätilat	75 dB	70 dB	65 dB	60 dB

* Ulkomailta käytettynä hankitun aluksen makuuhyttien A-äänitason melu saa ylittää enintään 5 desibeliä kyseiset arvot.